

ANDMEKAITSE INSPEKTSIOON

**VAIDEOTSUS
ja
ETTEKIRJUTUS-HOIATUS**
avaliku teabe asjas nr. 2.1-3/16/1051

Vaideotsuse ja ettekirjutuse tegija	Andmekaitse Inspektsiooni peainspektor Elve Adamson
Vaideotsuse ja ettekirjutuse tegemise aeg ja koht	15.07.2016 Tallinnas
Vaide esitamise aeg	01.06.2016 (registreeritud inspektsioonis 02.06.2016)
Teabevaldaja	Tarvastu Varad OÜ aadress: Mustla alevik, Tarvastu vald, 69701 Viljandi maakond, e-posti aadress: tarvastuvarad@tarvastuvarad.ee
Teabevaldaja vastutava isik	juhataja
Vaide esitaja (teabenõudja)	AS Fixtec aadress: Noole 4-6b, 10415 Tallinn e-posti aadress: fixtec@fixtec.ee

RESOLUTSIOON:

avaliku teabe seaduse (AvTS) § 45 lg 1 punkti 1, § 51 lõike 1 punkti 2, haldusmenetluse seaduse (HMS) § 85 punkti 2 ja Vabariigi Valitsuse seaduse § 75¹ lõike 4 alusel

- 1) teen vaideotsuse rahuldada vaie täielikult;
- 2) teen teabevaldajale täitmiseks kohustusliku ettekirjutuse vastata vaide esitaja 20.05.2016 täiendavale teabenõudele, kas väljastades vaide esitaja poolt soovitud teave või keelduda teabenõude täitmisest, kui selleks on seadusest tulenev alus. Keeldumise korral põhjendada keeldumist.
- 3) määran ettekirjutuse täitmise tähtajaks 28.07.2016

AvTS § 52 kohaselt peab teabevaldaja ettekirjutuse saamisest alates viie tööpäeva jooksul võtma kasutusele abinõud ettekirjutuse täitmiseks ja teatama sellest Andmekaitse Inspektsioonile.

VAIDLUSTAMISVIIDE:

Kuivõrd käesoleva otsusega rahuldati vaie täielikult, saab **vaide esitaja** 30 päeva jooksul pöörduda Tallinna halduskohtusse üksnes juhul, kui Andmekaitse Inspektsioon rikkus

menetlemisel vaide esitaja õigusi muul viisil.

Teabevaldaja saab ettekirjutuse (üldtoodud punkt 2) vaidlustada 30 päeva jooksul, esitades kas:

- haldusmenetluse seaduse kohase vaide Andmekaitse Inspektsiooni peadirektorile või
- halduskohtumenetluse seadustiku kohase kaebuse Tallinna Halduskohtusse (sel juhul ei saa enam samas asjas vaiet läbi vaadata).

Ettekirjutuse vaidlustamine ei peata selle täitmise kohustust ega täitmiseks vajalike abinõude rakendamist.

HOIATUS:

Kui teabevaldaja jätab Andmekaitse Inspektsiooni ettekirjutuse täitmata, võib Andmekaitse Inspektsioon pöörduda teabevaldaja kõrgemalseisva asutuse, isiku või kogu poole teenistusliku järelevalve korraldamiseks või ametniku suhtes distsiplinaarmenetluse algatamiseks. (AvTS § 10 lõiked 1 ja 4, § 53 lõige 1).

SUNNIRAHA HOIATUS:

Kui ettekirjutus on jäetud määratud tähtjaks täitmata, määrab Andmekaitse Inspektsioon ettekirjutuse adressaadile avaliku teabe seaduse § 51 lõike 3 alusel:

Sunniraha 1200 eurot.

Sunniraha võib määrata korduvalt – kuni ettekirjutus on täidetud. Kui adressaat ei tasu sunniraha, edastatakse see kohtutäiturile täitemenetluse alustamiseks. Sel juhul lisanduvad sunnirahale kohtutäituri tasu ja muud täitekulud.

FAKTILISED ASJAOLUD:

1. 27.04.2016 esitas vaide esitaja Tarvastu Varad OÜ-le teabenõude, milles soovis muuhulgas koopiat riigihanke nr 165465 alusdokumendiks oleva eelprojekti (mis on baasdokumendina kasutusel ka riigihankes nr 171018) leheküljest või mõnest lisadokumendist, kus mõlemad eelprojekti koostanud firmade juriidilised esindajad on oma allkirjadega (või digiallkirjadega) tunnistanud nimetatud töö nende poolt koostatuks ja tellijale üle antuks. Ühtlasi palus vaide esitaja ka koopiat dokumendist, mille alusel töö tellija OÜ Tarvastu Varad on selle töö ametlikult vastu võtnud.
2. Kuna Tarvastu Varad OÜ ei vastanud vaide esitaja teabenõudele, siis esitas vaide esitaja 20.05.2016 täiendava pöördumise, milles teatas, et soovib jätkuvalt 27.04.2016 teabenõudes küsitud dokumentide koopiaid.
3. Kuna Tarvastu Varad OÜ ka sellele teabenõudele seaduses sätestatud tähtaja jooksul ei vastanud, siis esitas vaide esitaja 01.06.2016 Andmekaitse Inspektsioonile vaide.
4. Kuna vaides esinesid puudused, siis andis Andmekaitse Inspektsioon 07.06.2016 vaide esitajale tähtaja puuduste kõrvaldamiseks.
5. 08.06.2016 kõrvaldas vaide esitaja vaides esinevad puudused ning inspektsioon võttis vaide menetlusse.

VAIDE ESITAJA NÕUE JA PÕHJENDUSED:

AS Fixtec juhatuse esimees pöördus 27.04.2016 teabenõudega OÜ Tarvastu Varad poole. Teabenõue sisaldas selgituste saamist ühe võltsimis- ja fabritseerimistunnustega dokumendi osas, mida on kasutatud riigihanke läbiviimisel.

27.04.2016 esitatud teabenõudes soovis vaide esitaja järgmist teavet:

1. Koopiat riigihanke nr 165465 alusdokumendiks oleva eelprojekti, mis on baasdokumendina (variantide võrdlus, mille alusel viiakse läbi projekteerimishange) kasutusel ka riigihankes nr 171018, leheküljest või mõnest lisadokumendist, kus mõlemad eelprojekti koostanud firmade juriidilised esindajad on oma allkirjadega (või digiallkirjadega) tunnistanud nimetatud töö

nende poolt koostatuks ja tellijale üle antuks. Ühtlasi palus vaide esitaja esitada ka koopia dokumendist, mille alusel töö tellija OÜ Tarvastu Varad on selle töö ametlikult vastu võtnud. Kuna tegemist oli ja on ametliku dokumendiga, mida kasutati riigihanke alusdokumendina, siis peab selle autentsus olema kinnitatud töö koostajate (juriidiliste vastutajate) allkirjadega.

2. Mis oli nimetatud töö maksumus ning millistest vahenditest seda rahastati? Töö tellija OÜ Tarvastu Varad ei ole eraõiguslik organisatsioon ja küsitud informatsioon on seega avalik.

3. Millise hanke alusel ja milliste kriteeriumite järgi valiti nimetatud firmad selle eelprojekti koostajateks?

20.05.2016 edastas AS Fixtec OÜ-le Tarvastu Varad järgmise meeldetuletuse:

AS Fixtec esitas Teile teabenõude 27.04.2016, millele Te ei vastanud. Vastavalt "Märgukirjale ja selgitustaotlusele vastamise ning kollektiivse pöördumise esitamise seadusele" (vastu võetud 10.11.2004, jõustumine 10.12.2004) § 5 on vastamiskohustus teabenõude või selgitustaotluse saajal. Sama seaduse § 6 (Vastamise tähtaeg) kohaselt tuleb vastata viivitamata, kuid mitte hiljem kui 30 kalendripäeva jooksul.

Meie päringu sisuks oli edastada meile koopiad küsitud dokumentidest ning vastavalt ülalnimetatud seadusele on Teil kohustus nimetatud materjalid saata meile viivitamatult. Juhul, kui põhjendatult vajate vastuse koostamiseks lisaaga, siis nimetatud seaduse alusel möödub 30 päevane lisatähtaeg 27.05.2016. Palume vastata meie ülalnimetatud pöördumistele viivitamatult või hiljemalt 27.05.2016.

Vaatomata korduvale meeldetuletusele 20.05.2016 ei ole OÜ Tarvastu Varad teabenõudele vastanud.

Vaide esitaja palub alustada menetlust OÜ Tarvastu Varad suhtes ning kohustada neid vastama vaide esitaja teabenõudele.

TEABEVALDAJA PÕHJENDUSED:

Teabevaldaja ei ole oma seisukohti ega vastuväiteid esitanud vaatamata sellele, et inspektsioon on teinud Tarvastu Varad OÜ-le kaks järelepärimist.

ANDMEKAITSE INSPEKTSIOONI PÕHJENDUSED:

Menetlusosalise arvamuse ärakuulamine

HMS § 40 lg 1 kohaselt peab haldusorgan enne haldusakti andmist andma menetlusosalisele võimaluse esitada kirjalikus, suulises või muus sobivas vormis asja kohta oma arvamused ja vastuväited. Andmekaitse Inspektsioon edastas 10.06.2016 Tarvastu Varad OÜ meiliaadressile tarvastuvarad@tarvastuvarad.ee, mis on Äriregistri andmetel eelnimetatud äriühingu kontaktandmeteks, järelepärimise, milles palus edastada Tarvastu Varad OÜ-l oma seisukohad vaide osas. Oma seisukohad palus inspektsioon edastada hiljemalt 20.06.2016. Eelnimetatud tähtjaks Tarvastu Varad OÜ oma seisukohti ei esitanud.

Peale vastamistähtaja möödumist võttis inspektsioon telefoni teel Tarvastu Varad OÜ juhatuse liikmega ühendust, mille käigus selgitas inspektsioon teabenõuetele vastamise korda. Juhatus liige teatas, et ei ole veel jõudnud vastata, kuid tegeleb sellega lähematel päevadel.

Kuna Tarvastu Varad OÜ oma seisukohti Andmekaitse Inspektsioonile ei edastanud, siis 08.07.2016 edastas Andmekaitse Inspektsioon Tarvastu Varad OÜ-le korduva järelepärimise, millele palus vastata hiljemalt 14.07.2016. Kuid ka sellele järelepärimisele ei ole Tarvastu Varad OÜ pidanud vajalikuks vastata. Tulenevalt eelnevast leiab Andmekaitse Inspektsioon, et on andnud Tarvastu Varad OÜ-le korduvalt võimaluse oma seisukohtade ja vastuväidete esitamiseks ning täitnud seega ka ärakuulamise kohustuse.

Tarvastu Varad OÜ teabevaldajana

Tarvastu Varad OÜ puhul on tegemist Tarvatu valla äriühinguga, kes on eraõiguslik juriidiline isik. AvTS § 5 lg 2 kohaselt laienevad eraõiguslikule juriidilisele isikule teabevaldaja kohustused, kui isik täidab seaduse, haldusakti või lepingu alusel avalikke ülesandeid, sh osutab haridus-, tervishoiu-, sotsiaal- või muid avalikke teenuseid, - teabe osas, mis puudutab nende ülesannete täitmist. Samuti võrdsustatakse teabevaldajaga äriühing teabe osas, mis puudutab riigi või kohaliku omavalitsuse eelarvest avalike ülesannete täitmiseks või toetusena antud vahendite kasutamist.

Kohaliku omavalitsuse korralduse seaduse (KOKS) § 6 lg 1 sätestab, et omavalitsusüksuse ülesandeks on korraldada antud vallas või linnas sotsiaalteenuseid, -toetusi ja muud sotsiaalabi, eakate hoolekannet, noorsootööd, elamu- ja kommunaalmajandust, veevarustust ja kanalisatsiooni, heakorda, jäätmehooldust, ruumilist planeerimist, valla- või linnasisest ühistransporti ning valla ja linna teede ehitamist ja korrashoidu, kui need ülesanded ei ole seadusega antud kellegi teise täita. Omavalitsus võib eelnimetatud ülesandeid täita ise või anda need ülesanded haldusakti või halduslepingu alusel üle eraõiguslikule juriidilisele isikule.

18.12.2013 on Tarvastu Vallavolikogu oma otsusega nr 18 kinnitanud Tarvastu valla ja Tarvastu Varad OÜ vahel sõlmitud halduslepingu, mille punktis 2 on loetletud osahingule üle antavad haldusülesanded. Seega osutab Tarvastu Varad OÜ ka avalikke teenuseid ning on seega ka piiratud ulatuses teabevaldjaks AvTS § 5 lg 2 mõistes.

Teabenõutele vastamine

Andmekaitse Inspektsioon peab kõigepealt vajalikuks selgitada, et teabenõudele vastamise kohustus tuleneb avaliku teabe seadusest, mitte märgukirjale ja selgitustaotlusele ning kollektiivse pöördumise esitamise seadusest nagu on vaides märkinud vaide esitaja. Viimasest tuleneb vastamiskohustus selgitustaotlustele. Kuna antud juhul sisaldas vaide esitaja pöördumine nii teabenõuet kui selgitustaotlust, siis inspektsiooni pädevuses on lahendada vaide ainult teabenõudele vastamata jätmise osas.

AvTS § 9 lg –st 1 tulenevalt on teabevaldaja kohustatud võimaldama juurdepääsu tema valduses olevale teabele seaduses sätestatud korras.

Sama seaduse § 3 lg 1 kohaselt on avalik teave, mis tahes viisil ja mis tahes teabekandjale jäädvustatud ja dokumenteeritud teave, mis on saadud või loodud seaduses või selle alusel antud õigusaktides sätestatud avalikke ülesandeid täites. Seega saab teabenõude korras küsida koopiaid või väljavõtteid olemasolevatest dokumentidest. Kui aga vastamise on vaja koostada uus dokument, siis sellised pöördumised loetakse selgitustaotlusteks ning neile vastatakse vastavalt märgukirjale ja selgitustaotlusele ning kollektiivse pöördumise esitamise seadusele. Viimase üle puudub Andmekaitse Inspektsioonil järelevalvepädevus. Seega on antud juhul teabenõudena käsitletav vaide esitaja soov konkreetsest dokumendist koopiaid saamiseks.

Kuigi 27.04.2016 teabenõudele vastamata jätmise peale vaide esitamise tähtaeg oli vaide esitamise ajaks möödunud, siis kuna vaide esitaja edastas 20.05.2016 täiendava meeldetuletus, milles märkis, et soovib jätkuvalt saada 27.04.2016 teabenõudes soovitud dokumente, siis tuleb eeltoodud meeldetuletust lugeda korduvaks teabenõudeks.

AvTS § 18 lg 1 kohaselt täidetakse teabenõue viivitusega, kuid mitte hiljem kui viie tööpäeva jooksul. Juhud, millal teabevaldaja võib teabenõude täitmisest keelduda on ära toodud AvTS §-s 23. Eelnimetatud paragrahvi lõige 2 punktist 2 tulenevalt võib eraõiguslikult juriidilisest isikust teabevaldaja keelduda teabenõude täitmisest, kui eraõiguslikult juriidiliselt isikult taotletav teave ei käsitle avalike ülesannete täitmist.

Eeltoodust tulenevalt ei anna seadus ka eraõiguslikule juriidilisele isikule, kui ta on mingis osas teabevaldaja, võimalust jätta teabenõudele lihtsalt vastama. Seega on Tarvastu Varad OÜ rikkunud AvTS § 18 lg 1 sätestatud nõuet sellega, et on jätnud vaide esitaja poolt 20.05.2016 esitatud teabenõudele vastamata. Kuigi 20.05.2016 teabenõudes ei ole välja toodud, millistest dokumentidest koopiaid küsitakse, on eelnimetatud teabenõudes viide 27.04.2016 esitatud teabenõudele (millele Tarvastu Varad OÜ ei ole samuti vastanud), kus on selgelt kirjas, millistest dokumentidest koopiaid soovitakse. Seega pidi Tarvastu Varad OÜ-le olema

arusaadav, millistest dokumentidest vaide esitaja koopiaid soovib.

Tulevalt eeltoodust teeb Andmekaitse Inspeksioon AvTS § 51 lg 1 p 2 alusel Tarvastu Varad OÜ-le kohustusliku ettekirjutuse, vastata vaide esitaja 20.05.2016 teabenõudele seaduses sätestatud korras, kas väljastades soovitud dokumentide koopiaid või keelduda teabenõude täitmisest, kui selleks on seadusest tulenev alus või vaide esitajal puuduvad vaide esitaja poolt soovitud dokumendid. Teabenõude täitmisest keeldumist tuleb põhjendada (AvTS § 23 lg 3).

/allkirjastatud digitaalselt/

Elve Adamson

peainspektor

peadirektori volitusel